

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

25 Eylül 1997 tarihinde Diyarbakır'dan Kulp'a giderken gözaltında kaybedilen Zozan ve Orhan EREN de zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Kulp sağlık ocağında hemşire olarak çalışan Zozan Eren, eşi ve iki kız çocuğu ile Kulp'ta yaşar. Eşi Orhan Eren ile kaybedilmeden önce dönemin Kulp Kaymakamı Zozan Eren'e kendi isteğiyle tayinini başka yere aldırmasını söyler. Kaymakamla görüştüktan sonra Zozan Eren'i kaymakamlıkta görevli iki polis, "Sen PKK'lilere ilaç gönderiyorsun, onun için buradan gitmek zorundasın" diyerek tehdit eder. Kısa bir süre sonra ise Zozan Eren, "örgüte yardım" ettiği iddiasıyla Diyarbakır Doğum Hastanesi'ne sürgün edilir. Diyarbakır'a tayini çıkan Zozan Eren'in çocukları Kulp'ta annesi Pembe Toprak'ın yanında kalır. 24 Eylül 1997 tarihinde Zozan Eren annesini arayarak "Yarın, eşi Orhan ile birlikte Kulp'a gelerek çocuklarını alıp Diyarbakır'a döneceklerini" söyler. Ertesi gün yani Cuma günü akşama doğru kızı ve damadı çocuklarını almaya gelmeyince anne Pembe Toprak endişelenmeye başlar. Aynı gece saat 24.00 civarında damadı Orhan'ın çalıştığı Lice'deki Cezaevi savcısı telefonla arayarak Orhan ve eşinden bir haber alıp almadığını anne Toprak'a sorar. Anne Toprak; "Kızı ve damadından bir haber alamadığını" söyleyerek endişelerini telefonda savcı ile paylaşır. Bu telefonda yaklaşık iki saat sonra Orhan'ın iş arkadaşı bu kez arar; "Orhan'ın arabasının Lice'ye bağlı Angül Karakolu'nun 50 metre yakınlarında terkedilmiş bir vaziyette bulunduğunu, zozan ve Orhan'dan haber alınmadığını söyler" Ertesi gün yani Cumartesi günü anne Toprak, Kulp Jandarma Karakolu'na başvuru için gider. Karakoldakiler; tatil olduğunu ileri sürerek başvurusunu kabul etmeyip Pazartesi günü gelmesini söyler. Pazartesi günü anne Pembe Toprak, Kulp Savcılığına başvurarak durumu izah etmeye çalışır. Savcı Angül karakolunu arayarak bilgi alır. Karakoldakiler "Kaçırma olayının gerçekleştiğini, Orhan ve Zozan Eren'in PKK militanları tarafından kaçırıldığını" bildirir. Savcı bu bilgiyi anne Pembe Toprak'a iletir ve Angül Karakolu'na gitmesini, akabinde Diyarbakır Valiliğine başvurması tavsiyesinde bulunur. Daha sonra anne Pembe Toprak dilekçe ile önce Angül Karakolu'na başvuruda bulunur fakat Karakol Komutanı kendisine "Çiftin PKK militanları tarafından kaçırıldığını" söyler. Buradan bir netice alamayan anne Toprak, Diyarbakır Valiliğine başvuruda bulunur. Vali, annenin huzurunda Lice ve Kulp Jandarma Karakollarını arar ve çocuklarının PKK militanları tarafından kaçırıldığını kendisine söyler. Çiftin arabasının Angül Karakolu'nun yakınında bulunmasına rağmen militanların Zozan ve Orhan Eren'i kaçırıldığı bilgisi inandırıcı gelmemekle birlikte, somut bir delille de, ortaya konulmaz. Yine de tüm idari ve hukuki mercilerce ısrarla aileye bu bilgi verilir. İç hukuk yollarında bir netice alamayan aile

đavayı AİHM'e taşır. 21 Şubat 2005 yılında AİHM "Yaşam hakkı ihlalinden" Türkiye'yi mahkûm eder."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?